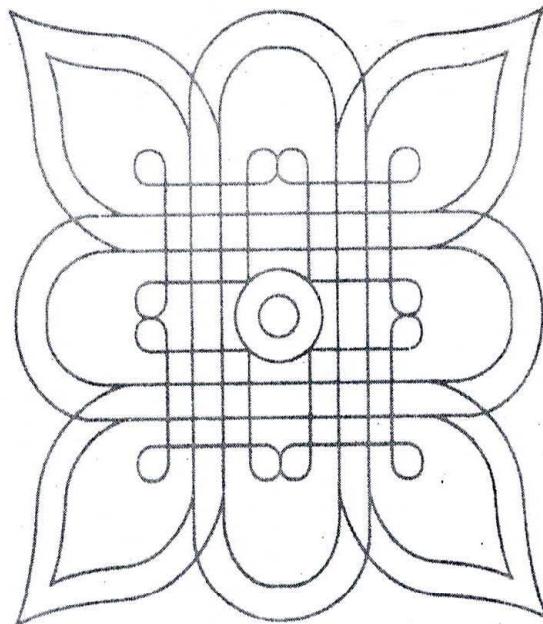

ಆರ್ಥ

ಪುಸ್ತಕ ಸಂಖ್ಯೆ 5

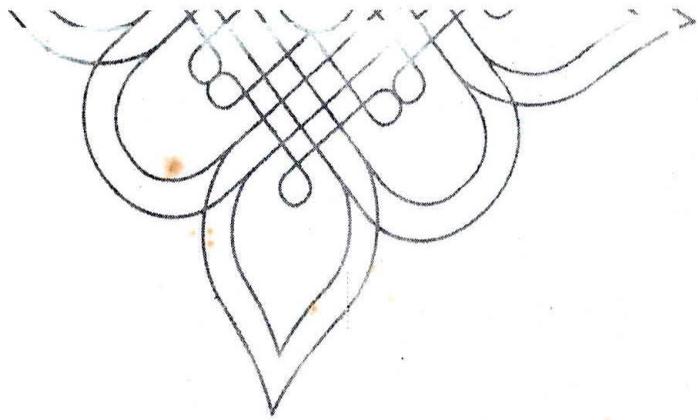

ಜನವರಿ 2008

Ministry of Health and
Family Welfare
Government of India

ಪುಸ್ತಕ ಸಂಪ್ರಯೋಗ ಬಗ್ಗೆ

ಆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಐದನೇ ಪುಸ್ತಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಆ ಸಲಹೆಗಾರರ ತಂಡದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೂರಹೊಮ್ಮೆತ್ತು. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಉದ್ದೇಶವು ‘ಆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೊಡಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಓದಿ ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ತಿಳಿದುಕೊ

ಆ ಯೋಜನೆ - ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ

ಆ ಯೋಜನೆ - ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಯತ್ನ

ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು - ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ

ನಾಯಕತ್ವ

ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ನೈಮಣ್ಯತೆ

ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ನೈಮಣ್ಯತೆ

ಸಂಧಾನ ವರ್ವಡಿಸುವ ನೈಮಣ್ಯತೆ

ಸಮನ್ವಯ ನೈಮಣ್ಯತೆ

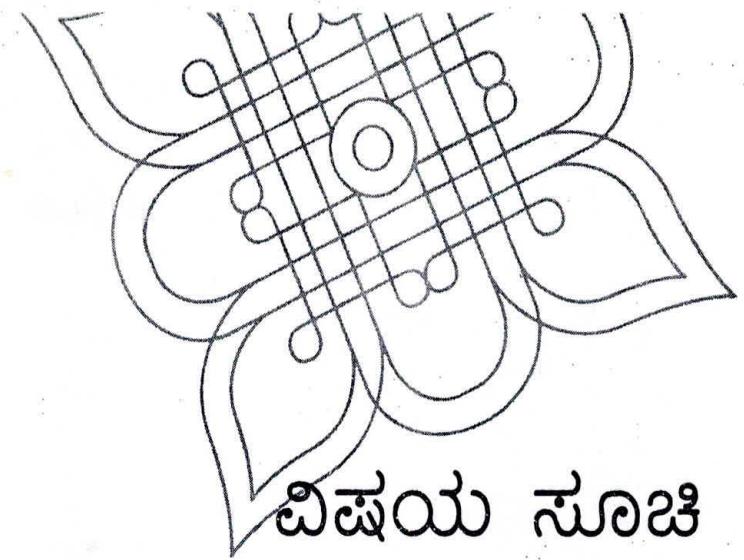
ಈ ಐದನೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಯನ್ನು ಆ ಯೋಜನೆ ಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ನೀಡಬಹುದು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದವರು: ಪಲ್ಲವಿ ಪಟೇಲ್, ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಚೇತನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್.

ಸಲಹೆ ನೀಡಿದವರು: ಇಂದೂ ಕಮ್ಮಾರ್, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಚೇತನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್

ಜನವರಿ 2008

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು	5
ಆಶಾ : ಅರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ	10
ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕಾರ್ತೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು	15
ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದರೇನು?	18
ಅರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ	23
ಮುಖಂಡತ್ವ	32
ಸಂಪರ್ಕಸುವ ಕುಶಲತೆ	38
ಸಿಧಾಂತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯ	44
ಸಂಧಾನಿಸುವ ಕುಶಲತೆ	47
ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕೌಶಲ್ಯ	50

ಕರ್ತವ್ಯತೀರ್ಜನೆ

ಆಶಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಇದನ್ನೆಯದಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೊಡುಗೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಹೊರ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ‘ಆಶಾ’ಳ ಸಂಪರ್ಕ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ನಾಯಕತ್ವ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಆಕ್ಯಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲಜ್ಞ. ಇದರ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಮರಜಿತ್ ಸಿನ್ಹಾ, ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಇವರ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ನೆರವು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಕರ್ಮಾರ್ಥ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಚೇತನಾ, ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಪಲ್ಲವಿ ಪಟೇಲ್, ಉಪನಿಧೇಶಕರು, ಚೇತನ, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಇವರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಆಶಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಡಾ: ಸುದರ್ಶನ್, ಡಾ: ತೆಲ್ಮಾನಾರಾಯಣ, ಡಾ: ನಗಿಸ್ ಮಿಸ್: ಅಧಿಚೆತ್ ದಾಸ್, ಡಾ: ನೂಪರಬಸುದಾಸ್ ಮತ್ತು ಸೀಮಾ ಗುಪ್ತಾ ಇವರುಗಳು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

ಎಸ್.ಟಿ.ಸುಂದರರಾಮನ್, ಕಾರ್ಯವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, NHSRC ಮತ್ತು ದಿನೇಶ ಅಗರವಾಲ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು UNFPA, ನವದೇಹಲಿ ಇವರು ಪುಸ್ತಕದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ ಕೈ ಚಿಡಿಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಭಾಪಾಲದ ಡಾ: ಅಜಯ್ ಖ್ಯಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ತಂಡವು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಚಿಂದಾವಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಡಾ: ವಿಜಯಸಿಂಗ್ ಕಾಮ್ಯಾ, ಬ್ಲಾಕ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್, ತಾಮಿಯಾ ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಡಾ: ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಗ್ರೇವ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಅಧಿಕಾರಿ, ಜನರ್ದೇವ್, ಎಲ್ಲಾ ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಚೇತನಾ ತಂಡ, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಇವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

ಡಾ: ದಿನೇಶ್ ಬಸವಲ್, ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು (ತರಬೇತಿ) ಮತ್ತು ಸಮಿತಾ ಮೆಹತಾ, ಸಲಹೆಗಾರರು (ತರಬೇತಿ) ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಡಾ. ನಾರಿಕಾ ನಮ್ಮಾಶುಮಾ
ಡೆಪ್ಲಾಟಿ ಕರ್ಮಿಷನರ್ (ಎಂ.ಪಿ.ಎ)
ಆ.ಕು.ಕ.ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಕೌರ್
ಡೆಪ್ಲಾಟಿ ಕರ್ಮಿಷನರ್ (ತರಬೇತಿ)
ಆ.ಕು.ಕ.ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಜನವರಿ 2008

ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು

ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ದೋಷಗಳು, ಸಾಮಧ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನಾವು ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ವಿಭಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿರಂತರ ಕ್ಷಯ. ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾವು ಬದಲಾಗಬಹುದು. ನಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಬೆಳೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಬಹುದು. ನಾವು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ನಾವು ಸಬಲರೇ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಳ್ಳಿ ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಶೇಶ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸರವು ಮಾನವನ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿಯೋ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿಯೋ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬದುಕಲು ಉಪದೇಶಿಸಲಬ್ಬಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥಹ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಪ್ರತ್ಯಿಸುವಂತಹ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಿ ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಿಸದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥಹ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಹ ಮನೋಭಾವವು ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವರು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗಳು, ಹೆಂಡತಿ, ತಾಯಿಯಾಗಿ ಮರುಷ ಪ್ರಥಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿರೂಪೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಾನು ನಿಷ್ಟುಯೋಜಕಳನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾನು ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶಾಮವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ತನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಹೆಣ್ಣಾದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿನಯಶೀಲರಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ನಿಮಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗಂತಲೂ ಇತರರ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಬೇರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೌದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಂತೋಷ ಗೊಳಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಪ್ರಕಾರಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಳಾಗಿ ನಿಜ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕೇರೆಯವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಪೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಅತ್ಯಾಭಿಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ

ಅತ್ಯಾಭಿಮಾನ ಎಂದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಬಗೆಗಿರುವ ಭಾವನ, ನೀನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುವ ಬೆಲೆ. ನಿನಗೆ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿಯಾ ಎನ್ನುವುದು ನೀನು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಕೃತ್ಯಾಯಿಂದ ಇರುವುದು ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿಯಾ ಎನ್ನುವುದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ, ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವುದು.

ಚ್ಛಾಪಕವಿರಲಿ:

ನೀನು ಅತಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಎಂದು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಲ್ಲ. ಬೇರೊಬ್ಬರು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದಾಗ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವುದಲ್ಲ. ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಅತ್ಯಾಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ:

- ತಮ್ಮ ನೈಜವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು
- ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸ್ಯತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ತನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವ ಶಕ್ತಿ
- ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ರ್ಯಾಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಗೌರವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ರಸ್ತಿಸಲಾರೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸಲಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸಲಾರೆ.

ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದಿದು. ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಆಶಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀವು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂದರೆ ನಿರಂತರ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಿಯೋಜಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

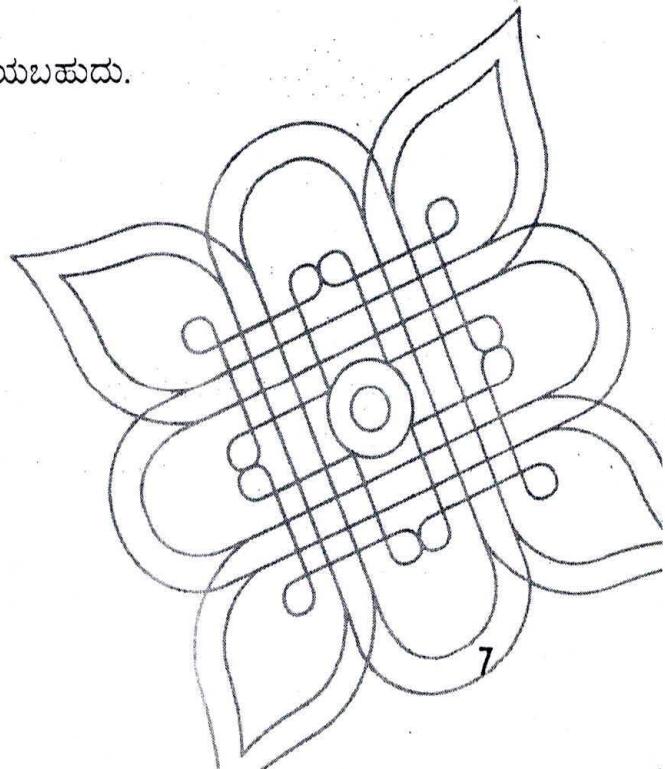
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

- ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಫಗೊಳಿಸುವಾಗ ನಾನು ಯಾವ ತರಹದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲ್ಪಡಬಳ್ಳದ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು (ಕೆಲಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಾಗಲೀ)
- ನನಗೆ ಸಂತೋಷ ತಂದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು
- ನನಗೆ ಬೇಸರ ತಂದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು - ಜ್ಞಾಪಕವಿರಲಿ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನವೂ ನನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನದ ಕೆಲಸವೂ ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನವೂ ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸಮುದಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು.

ದಿನದ 24ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಘಂಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಷಿಸಿ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಉಳಿದ ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಸ್ವಂತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಶಾಳಾಗಿ ನೀನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಥ ಘಂಟೆ ವೇಳೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಕ್ರಮೇಣ ವ್ಯಾಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಇಂದಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಾಧಿಸಲು ಕಾರ್ಯೋನ್ನು ಖಿರಾಗಬೇಕು.

ನೀವು ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸಾಧನಗಳ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯೋಜನೆ

ಹೇಸರು :

ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು :

ನನ್ನ ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳು :

ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ನೈಪುಣ್ಯತ್ವ /

ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಆಧ್ಯತ್ಮೆಯ ಮೇಲೆ ಗುರುತು ಹಾಕಿ

1

2

3

ಕಾಲಮಿತಿ

ನಾನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಬಲ್ಲೆನು?

ನಾನು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು?

ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲೆನು?

ನನಗೆ ಯಾರ ಬೆಂಬಲ / ನರವು ಬೇಕಾಗಬಹುದು

ನಾನು ನನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಮನಿಸಬಲ್ಲೆನು.

ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು / ಗಮನಿಸಲು / ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು

ನೀವು ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ನೀವು ಏನು ಸಾದಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರನರಾವರ್ತನೆಯಾಗದಂತೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ.

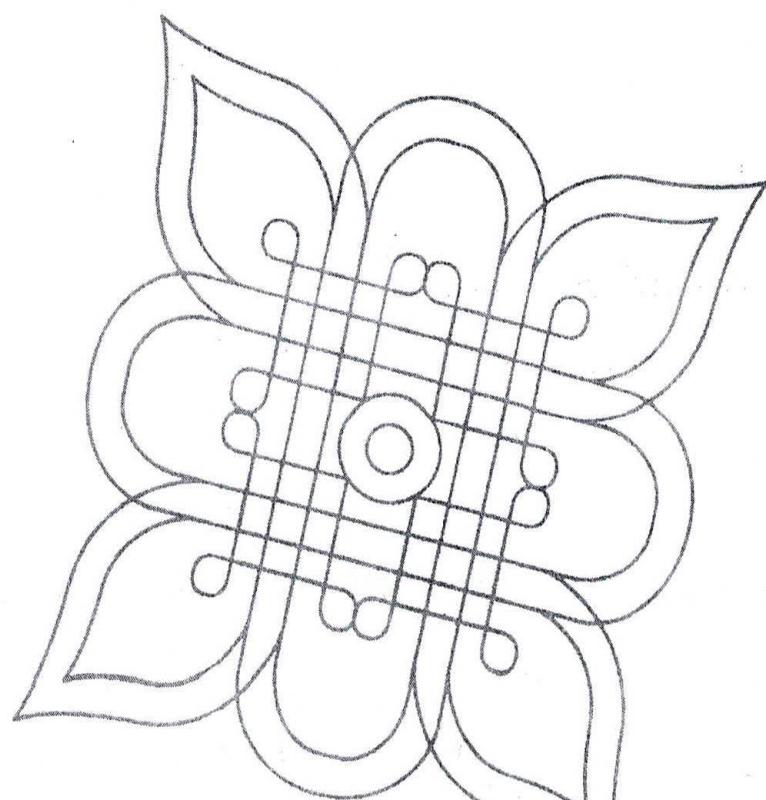
ನಿಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವ ಹಾಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನಿಮ್ಮ ಅಶ್ವಿಯರಲ್ಲಿ ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಸೂಚನೆ: ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿರಿ.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನ ಮುಟ್ಟಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು:

- ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹವಿರಲಿ. ಉತ್ಸಾಹವು ಗುರಿಯನ್ನ ತಲುಪಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹವು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನ ತಲುಪಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲು ಏನೇ ಬಂದರೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ.
- ನೀವು ಹಲವಾರು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ಒಂದು ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅನಂದಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ನೀವು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಕೆಳಗಡೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲು ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.
- ಆವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ. ಆವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಗೌರವದಿಂದಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ಇಪ್ಪಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಮನೋಸ್ಥಯ, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದ ಜೊತೆಗೆ ನೀವು ಧಕ್ಕರು ಎನ್ನಾವ ಭಾವನೆಯೂ ಮುಖ್ಯ. ನೀವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿರಿ. ಸಾಧಾರಣ ಸ್ನೇಹಣ್ಯತೆ, ಸಾಧಾರಣದೆಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯತ್ತದೆ. ನೀವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ನೀವು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೀವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಕಲಿಕೆ ನಂತರ ಜ್ಞಾನಬಂಧಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು.
- ಆಶಾಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರರಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ. ಆಸಾದಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಸಾಧಾರವಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಶಾಳಾಗಿ ನೀವು ವಿಶೇಷ ಸಾಫಾವನನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದೆ. ನಿಮ್ಮಾಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿರಿ. ನೀವು ದೃಡ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೃಡ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನಾವು ಎನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ದೃಡ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ನಾವು ಬೆಂಟ್ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೇರೆಡೆ ಸಾಗಿಸಬಹುದು.

ಆಶಾ:

ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ

ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ “ಆಶಾ” ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಿ ಎನ್ನುವವರು ವಾಸವಿದ್ವಾರೆ. ಅಕೆ 5 ತಿಂಗಳ ಗಭೀರಣೆಯಾಗದ್ದು ತುಂಬಾ ನಿಶ್ಚಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕ ಹತ್ತಿರ ನೊಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ರಾಮಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸೇವೆಗಳು ದೂರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಮಿಯ ಗಂಡನು ಕುಡುಕನಾಗಿದ್ದು ದಿನಾ ಕುಡಿದು ಒಂದು ರಾಮಿಯ ಜೊತೆ ಜಗಳ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ನಿಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಿರಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನೇರಮನೆಯವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರಿ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೀಕ್ಷೆ ಏನಂದು ಅರಿವಾಗುವುದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಮಿ ಗಂಡ ಗಲಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗಾಟಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಿರಿ.

ನೀವೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರಿ. ನೀವು ರಾಮಿಯ ಗಂಡನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕುಡಿದು ಒಂದು ಜಗಳ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೋಲಿಸಿದಿರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಕಿರಿಯ ಘುಟಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ನೀವು ರಾಮಿಯನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿ.

ಈ ಸಂದರ್ಭವು ಇಷ್ಟು ಸಲೀಸಾಗಿ ಬಗೆ ಹರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ಬಗೆ ಹರಿಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಲು ಮೊದಲು

ಹೆಚ್ಚು ಇಡಬೇಕು. ಮೂದಮೊದಲು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನೀವೋಬ್ಬರೆ ಇರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಶ್ರೀಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೇಲಿನದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಆಶಾ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತೆಯಾದ ನೀವು ಶ್ರೀಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲ ವಹಿಸಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಪಾನ ನಿರೋಧ ಚಳುವಳಿ

1991ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ನೆಲ್ಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ದುಬಗುಂಟೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಂಡದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕಿದರು. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥಾಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಮೊದಲು ಭಗವಹಿಸಿದವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರು. ಅದರಲ್ಲಿ ದಲಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದರು. ನಂತರ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಸಹ ಭಾಗಿಯಾದರು. ಈ ಘಟನೆ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 16 ಜನವರಿ 1995ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಇದು ಒಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಘಟನೆ. ಇದು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿ ದುಡಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರು. ಇವರು ಬದುಕಿಗಾಗಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು. ಇವರು ದುಡಿದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಗೆ ವ್ಯಯವಾಗುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಮರುಷರು ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಹಾರ ದಾಸ್ಯಗಳು, ಬೇಳೆಗಳು, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಅಕ್ಕಿ, ಬಂಧಣೆ ಹಾಗೂ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಸಂಪಾದನೆ ಕುಡಿಯಲು ಸಾಲದಾದಾಗ, ಸಾಲ ಮಾಡುವುದು, ಮನೆ ವೆಸ್ತುಗಳಾದ ಪಾತ್ರ, ತಟಗಳು ಅಥವಾ ಅವರ ಮದದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮರುಷರು ಸರಾಯಿ ಕುಡಿದ ನಂತರ ಕೆಟ್ಟ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದು, ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಸಹಾಯತೆಯ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಹಳ್ಳಿಯ ಗಂಡಸರು ಸಂಜೀ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೂರ್ತಿ ಪಾನಮತ್ತರಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ತಡವಾಗಿ ಮನಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವೇನಾದರೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಮನಯ ವಿಚಿಂಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ತೀರಾ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಅಮಲೇರುವಂತೆ ಕುಡಿದು ಒಂದು ತಂಡೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡನು. ಈ ಪಕರಣ ಅಲ್ಲದೇ ವಿಜಯಮ್ಮೆ ಎನ್ನವರ ಮನಗೆ ಅವರ ನೆಂಟನು ಬಂದಾಗ ಪಕ್ಷದ ಮನಯ ಕುಡುಕ ಅವ್ಯಾಚ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಕೂತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹಡರಿ ತಮ್ಮ ಉರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಮೋದರು. ವಿಜಯಮ್ಮೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆ ಪಟ್ಟಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಉರಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಿನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು. ಸಾರಾಯಿಯಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಲೂ ಹೆಂಗಸರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ,

ಭಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಸರಾಯಿಯಿಂದಾಗುವ ಕಡುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಹಳ್ಳಿಯ ಸರಪಂಚರನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ಒಂದು ತೋಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸರಾಯಿ ಮತ್ತು ಹಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಸರಪಂಚರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲ. ಮಾರನೇ ದಿನ ನೂರಾರು ಮಹಿಳೆಯರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಉರ ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ಹಂಡದ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತಡೆದರು. “ಎಲ್ಲಾ ಹಂಡವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವೆಂತೆ” ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಚಾಲಕನಿಗೆ ಭಯವಾಗಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದ. ನಂತರ ಒಂದು ಜೀರ್ಣನಲ್ಲಿ ಹಂಡದ ಮೊಟ್ಟಣಗಳು ಬಂದವು. ಆಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ಮೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಂಜನ್‌ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಭಾಂದ ಪಡಿಸಿದರು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆರಕ್ಕರನ್ನು ಕರೆಸಲಾಯಿತು. ಯಾರು ಯಾರು ಹಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾರಾಟದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ. ಅವರೆಲ್ಲ ಸರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡ ಬಹುದೆಂದು ಆರಕ್ಕರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮ್ಮನ್‌ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರಾಯಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಸೋಲನ್‌ನ್ನೂ ಪ್ರಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರು ಹಲವಾರು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಯಾವುದೂ ಘಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಸರಾಯಿ ತರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಈ ಫಟನೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಇದ್ದಲ್ಲವೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋರಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹಂಡ ಮುಕ್ತ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ದುಬಗುಂಟೂ ಕಥೆಯು ಒಂದು ಹೋರಾಟದಂತೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬಿತು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವಾಗ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಯಿಯಿಂದ ಆಗುವ ತೋಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಗೊಂಬೆ ಆಟದಿಂದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು.

ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ತುಂಬಾ ತೋಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದು ಬದಕುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿನ ನಿತ್ಯ ಎರಡು-ಮೂರು ತಾಸು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ಪ್ರಷ್ಟ ಆಹಾರ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಉರಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ದುಬಗುಂಟೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ 3 ಕೇಂದ್ರದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ, ಅವರೂ ಸಹ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಹಂಡದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಫಲರಾದರು. ದುಬಗಂಬಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಅದರ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೊನೆಗೂ ಸನ್ವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು.

ಚಿಪ್ಪೊಕೊ ಚಳವಳಿ

ಚಿಪ್ಪೊ ಕೊ ಚಳುವಳಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದನ್ನು ವಿರೋದಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ಚಳವಳಿಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಅಶ್ಯಗತ್ಯ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಹಾರ, ಉರುಲು, ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮರಬೆಳೆಸಲು, ಮರುಭಾವಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಮಾಲಯ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾಡನ್ನು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ.

1960ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶವು ವಾಟೆಜ್‌ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹೊರಡೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಗಳಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಸವಕಳಿಯಾಗಿ ಭೂ ಕುಸಿತ, ನರೆ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಳ ಕೆಳಗಿನ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಮೇವು ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಲಿಯಾದರು.

ಈ ತರಹದ ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ನೀತಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಚಿಪ್‌ ಕೊ ಚಳುವಳಿ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಿತು. “ಚಿಮ್ಮೆ” ಎಂದರೆ “ತಟ್ಟಿಕೊ”. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನಾಕಾರರು ಮರ ಕಡಿಯಲು ಗುರುತು ಮಾಡಿರುವ ಮರವನ್ನು ಎರಡೂ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಬಂಧಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕದಲಲು ಒಮ್ಮೆತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ತೀರಾ ಒಳಗಿರುವ ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಆಟದ ಸಾಮಾನಿನ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಸಕ್ರಾರ 3000 ಗಿಡ ಉರುಳಿಸಲು ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಿತ್ತು. ಆ ಸ್ಥಳ ಆಗಲೇ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಮರ ಕಡಿಯುವವರು ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮರುಷರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಮರ ಕಡಿಯುವವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಫಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು ಮತ್ತು 50 ವರ್ಷದ ವಿಧವಾ ಮಹಿಳೆ ಮುಖಿಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ 27 ಮಹಿಳೆಯರು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮರಕಡಿಯುವವರೊಂದಿಗೆ ವಾಗ್ಣಾದಕ್ಕೆ ಇಲಿದು, ಅರಣ್ಯಪು “ನಮ್ಮ ತವರು ಮನೆ” ಇದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದರಿಂದ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮರ ಕಡಿಯುವವರು ಆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಬ್ಯಾಯ್ಯವುದರೊಂದಿಗೆ ನಿಂದಿಸಿದರು. ನಂತರ ಪಿಸ್ತಾಲಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೂತ್ತರವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ ಮರಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರ ಜೋತೆ ತಾವೂ ಪೂಣಿ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಹೆದರಿಸಿದರು. ಇದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ಕೂಲಿಗಾರರು ಹೆದರಿ ಹಿಂದೆ ಹೋದರು ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕಳಿಸಿದರು. 1974ರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಹ “ಮರ ಅಪ್ಪಿಕೊ” ತಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವನ್ನು ತಡೆಯುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ನಿಮಗೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವೆ ಅವಕಾಶ ಬರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದೊರಕಬಹುದಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಿಗದಿರಬಹುದು, ಮಾರ್ಪಿಸಿದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಛಿ ಸಾಕಾಗದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೇಯಿಸಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯು ಸರಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಅವಳಿಗೆ ವಿಧವಾ ಭಕ್ತಿ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗಟಿಸಿನದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ನ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಅಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮುಖಿತ: ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲಸವು ಸುಗಮವಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

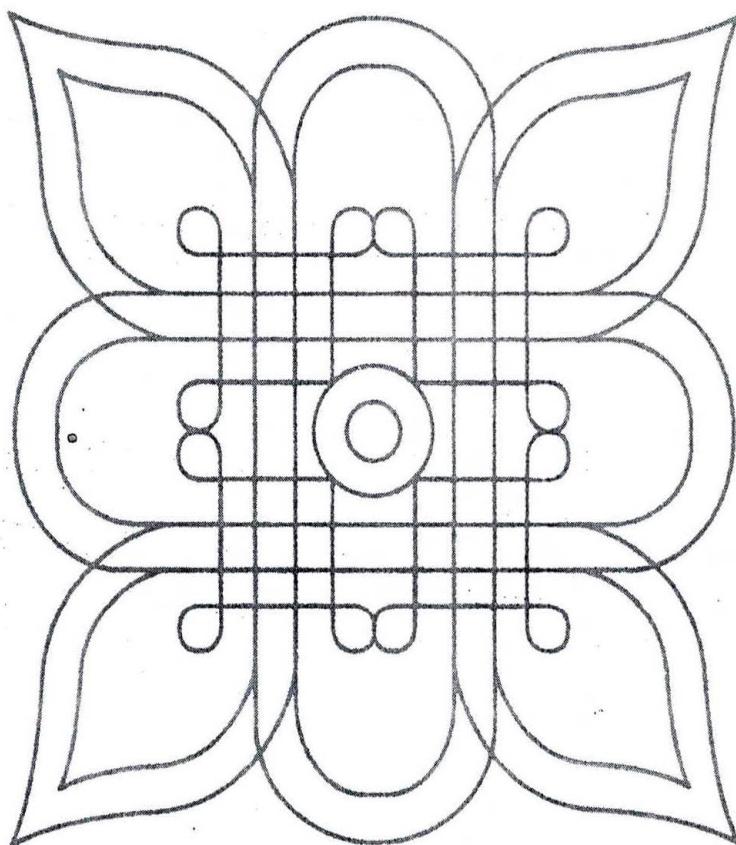
ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ಕೆಲವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ತೇಜಸ್ವವಾದ ಭೇಟಿಯಾಗಬಹುದು. ಅಂದರೆ, ಪಂಚಾಯತ್ರೆ ಅಥವ್ಯಕ್ತಿ ದಾದಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು, ತಲಾರಿ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಜೀವನ್‌ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಞಾನವಿಳಿತೆಷಾಗೆ ಅಷಟ್ಕು ಸಮಾರ್ಪೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

ಜಗತ್ತನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದ್ವಾರಾಯಿನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಅದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯಾ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಸಹಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ನೀವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿ.

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ ನೀವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ನಿಯಮಗಳಿಷ್ಟೆ. ಅಪ್ಯಾಗಳಿಗನು ಸಾರ್ಥಕಾರ್ಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಹುದೆಂದು ನೋಡಬಹುದು.

- ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ತುರಾಗಿ ಭಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬುದು.
- ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಜನರನ್ನು ಜೊತೆಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಕಾರ ದೊರಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬುದು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿರದೇ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಲಿ.

ಜನರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದು ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಸಹನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಇಲ್ಲಾ

ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅವರ ಎಲ್ಲ ವರ್ತನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾವಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಥಾರ, ಅನುಭವ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು, ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಸಮುದಾಯದವರ ನಡೆತ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗೋಳಿಸುವವರು ಗುಣನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ವ್ಯೇಯುತ್ಕಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅವನ/ಅವರದೇ ಆದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಬರುತ್ತವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಇವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರಿ ತೆಲುಪಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾ:- ನನಗೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಎದುರಾದಾಗ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸ್ವಷ್ಟ ಅರಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಕಳೆದುಹೋಗಿ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ನಾನು ಸಮಯವನ್ನು ಗೂಡ್ಪ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವುದು ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕೆಲವುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬುದೂ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸೂಪ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಬಣಿದ ದೀಪಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವು ನಮಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಯಾವುದು ಒಳೆಯದು ಹಾಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಜಗತ್ತಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಕಾಲನ್ನಿಕ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕೆಲವು ಸಂಧರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಂದು ಯೋಚಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಲಬು ವರ್ತಿಲಾಗಳು ಅವಕ್ಷಣಾರೂಪ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

1. ಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರಾಲ್ಯಾಗಳು :

- ಹುದ್ದುವ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಿಧೇಯರಾಗಿ, ದುಱಿಲರಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ದುಸ್ಥಾವರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರನ್ನು ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾರ್ಥಾವಳಿಗಳಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆ ಲಕ್ಷರಿಯಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿಪರ್ಗ ಕೆಳಕ್ಕನ ಗಮನ, ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮರಾಡಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವವರನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿ ಮಹಿಳೆಗ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೂಲ ಸಂಪತ್ತ ದೂರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿ ಮನು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಗ ಗಂಡು ಮಹಿಳೆಗ ಮತ್ತು ಗಂಡಸರಿಗಂತೆ ಕಿಂತ ಆಹಾರ

ಗಂಡರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಂಡು ಮಹಿಳೆಗ ಮುಂದಬುರಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಯಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗಂಡು ಮಹಿಳೆಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೆಳಕ್ಕನ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರಾಯತ್ವಾಗಿ ಪರಿಪರ್ಗ ಪರಿಶಾರಂಪರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಂದರು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಳಂಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಮರುಷ ಪ್ರಥಾನ ಸಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಹಿನ್ನಲ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಂಗರಚಿಂದ ಕಂಡುಗಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೆ ಕಾಲಿವೃದ್ಧಿ. ನೀವು ಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಷ್ಟಿಯವುದಾದರೆ ನೀವು ಮಹಿಳೆಗೆ ಒಂದು ವೈಕಿಂಬಾಗಿ ಗೂರುವನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

- ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಮಾರ್ಗ ಸ್ವಧರಬವೆ ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ ಜನರು ತಮ್ಮ ಯಥಾಸ್ಥಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಂತಿ ಇಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿಯ ರಚನೆ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಸಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸೇಲಿಯಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಶಾ ಆಗಿ, ನಾವು ಪ್ರೋದಲು ಬಡಜನರ ಹಾಗೂ ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಕಳಗಿನ ಸಮಯದಾಯದರ ತೆಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಗೂ ದೊರಕಬೇಕಾದ (Entitlement) ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಕೆಲ ನೀಡುವಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿಯತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು. ಅದರ ಯಾವುದೇ ವರಗ್, ಜಾತಿ, ಲಂಗ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದ ಪರಿಯಾಂತರನ್ನು ಒಂದೇ ತರನಾಗಿ ಕಾಳಿಬೇಕು.

2. ಜಾಳಾಳ್ಯರಿಯ ಪ್ರಾಲ್ಯಾಗಳು :

- ನಿಮ್ಮ ನಡತೆಯ ಜಾಳಾಳ್ಯರಿಯತವಾಗಿರಲಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ದೂರಕ್ಕಾರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸಂತ ಮನಯನ್ನು ನೀವು ಬುಝಿಯಾಗಿ ಕಸದನ್ನು ಬೀರಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಾಗಿದ್ದು. ಜಾಳಾಳ್ಯರಿಪ್ಪಳ ನಡತೆ ಅಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕಸದ ದೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸೋರಿಕೆ ರೋಗಿಗಳು ಬರುವಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕು.
- ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಒಂದರ ಸರಬರಂಜಲಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರದ ಮುರುದಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಗಳಿಯರ, ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ವಹಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಜಾಳಾಳ್ಯರಿಯನ್ನು ನೀವೆ ನಿಖಾರಿಸುವುದು ತುಂಬ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಯಂದ ಪೆಟ್ಟ ನೀಡುಸಿದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ಮಾಡಬಿಡುವುದರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

3. ಜನರ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರಬೇಕು :

ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ತಿಮ್ಹಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಜನರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಖಾಲಿ ಪಾತ್ರಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಜ್ಞಾನಪುಂಬಹುದೆಂದು ಬಾವಿಸಬೇಡಿ. ಅವರನ್ನು ನಿರುತ್ತಾಹದ ವಸ್ತೀಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗಭಿರಣೆ ಮಹಿಳೆಯರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬರದೇ ಇದ್ದಾಗಿ. ಅವರು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೋಂದಾವಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಭಿರಣೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಹಾಗೂ ಈ ಉಪಾಯಗಳು ಫಲಿಸಲು ಅವರು ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸುವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ.

4. ವಿಶ್ವಾಸದ ಮೌಲ್ಯ :

ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವಿಸಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಒಬ್ಬರೊನ್ನುಬ್ಬರು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಪರ ಗೌರವ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವವರ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯಿಂದ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿಶ್ವಾಸವು ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಬಂಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿರೆಂದು ಪ್ರತಿವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

೧೨

- ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯಿರಿ.
- ಅಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡಿ.
- ಲಿಂಗ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭೇದಬಾವಮಾಡಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಮಾನವರಂತೆ ಕಾಣಿರಿ.
- ನೀವು ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಷಮಾಯೋಚನೆಗೆ ಸಂಕೋಚಪಡಬೇಡಿ.
- ಭೂಮಿ, ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಗಿಡಮರಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ ಆಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಇದು
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇರಿದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ದೂರಕಬೇಕು.
- ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಜನರ ಅಶೇಕರಣವನ್ನು ತಟ್ಟಬಲ್ಲಿರಿ.
- ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿರಲಿ. ಜನ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಿ.

ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಅರ್ಥತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಸಂಕೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ನೀವು ಯಾರು, ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇದ ಏನ್ನುವುದು.

"ಆಶಾ" ಆಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ನೀವು ನಿಮಗೆ ಯಾವುದು ಕಾರ್ಯ ಅತಿ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀವೆ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದುಡಿಮೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬ ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಧಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದರೇನು ?

ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನೀವು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಜೋತೆ ಚರ್ಚೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಶಾ (ASHA) ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೀಮಾರ್ಗನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಶ: ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಗ್ರಹವೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ನಿರಸವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಇದನ್ನು ಓದಿ. ನಿಮಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

೧೯೭೨ - ಫೆಬ್ರವರಿ - ೧೫ ರಾತ್ರಿ

ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಎಂದಾದರೂ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ, ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ನೀವು ಅವಕೇಳನೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ “ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ನಿಮಗಿದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ”, ಎಂದು ಯಾರೋ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ‘ಅದು ಎಷ್ಟು ಅಹಿತಕರ ನೋವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು’ ಅಲ್ಲವೇ?

1948ರ ಏರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆದ ಸಾವು ನೋವುಗಳ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಚಿಂತನೆ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಆದರದಿಂದ ಕಂಡರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದೆ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅನಿಸಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ವಿಶ್ವದಾಧ್ಯಂತ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಫೋಷಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಫೋಷಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಜನಾಂಗ, ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ಬಣ್ಣ, ಬೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾದ ಹಕ್ಕು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು. ಬಡವರು, ಸಿರಿವಂತರು, ಎಲ್ಲೇ ಮಟ್ಟಿರಲಿ ಯಾವ ಬಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲೀ, ಯಾವುದೇ ಮತದವರಾಗಿರಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಕ್ಕಾದರೂ ಸೇರಿರಲೀ, ಬೇದಬಾವಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿದವಿರಬಾರದು.

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ.
- ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಯಾವ ದೇಶದವರಾಗಿರಲೀ ಅಥವಾ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಮತದವರಾಗಿರಲೀ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಸಂಸಾರಸ್ತರಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದ್ದು, ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು, ದೇಶ, ಮತ ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬಾರದು. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗ ಬೇಕೋ ಆವಾಗ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಬಳಿಕ ಎಂದು ಬೇಡವೋ ಅಂದು ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬಹುದು ಶಾಡ.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ನಂಬಬಹುದು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸರಿ ತಮ್ಮಗಳ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಲವಾರು ಹಾಗೂ ಬಹುವ್ಯಾಪಿ. ಅವೇಲ್ಲವನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯರಾಗಿ ನಮಗೆ ಆರು (6) ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ:

ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು

- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು
- ದುರುಪಯೋಗ ವಿರೋಧಿಸುವ ಹಕ್ಕು
- ಧರ್ಮ ಪಾಲಿಸುವ ಹಕ್ಕು
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು
- ಸಂವಿಧಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು

ಮುಂದೆ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ

ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು

ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯನ್ನು ಅವನ ಜನಾಂಗ, ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ಮತ, ಮಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ, ರಾಜ್ಯವು ಅವರ ಜಿರ್ಯೋಗಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವೇಸಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಪರತ್ಯುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವು ಏನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ

ಇರುವ ಹಲವಾರು ಅಸಮಾನತೆಗಳೇ ಈ ಕಾಯ್ದಿರಸುವಿಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ನೀವು ಕೂಡ, ಕೆಂಪು ಜನರು ಈ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನೋವನುಭವಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಸುವ ನಿಯಮ, ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗದು. ಇಂತಹ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು “ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ತಾರತಮ್ಯ ನಿಯಮ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.)

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಒಟ್ಟು 6 ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

1. ಮಾತು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
2. ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಿದೆ ಶಾಂತಿಯತಮಾಗಿ ಜನಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೂಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
3. ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಖಟನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
4. ಭಾರತ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
5. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
6. ಪ್ರಜೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಉದ್ಯೋಗ, ಕೆಲಸ, ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಯನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ದುವುದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ಸದುದ್ದೀಶ. ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಿಕವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಜೀವಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ದುರುಪಯೋಗ ವಿರೋಧಿಸುವ ಹಕ್ಕು

ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನು ಒಟ್ಟು ಮಾನವನು. ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಾಗ ಅವನನ್ನು, ಕೀಳಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಕೂಲಿಯಾಗಿ ನಾವು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವನನ್ನು/ಅವಳನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹದ ದುರುಪಯೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಜನಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎಷ್ಟೋ ತಲೆ ಮಾರುಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜೀತ ಪ್ರದ್ಯತಿ ನಿಮೂಲಗೊಂಡಿದೆ. ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಒಂದು ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ.

ಹಾಗೆಯೇ 14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಖಾಕಾನೆ, ಗಣೀ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಮಕ್ಕಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾದೆ. ಇದು ಕೂಡ “ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಿಮೂಲನಾ ಕಾಯಿದೆ” (ಅಖಿಜ ಬಚೆಫಾರಣದಿಂಳಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ.

ಧರ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು

ಧರ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನಡಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮವೂ ಸಮಾನ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶ್ನೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದಾಗ್ಯ ಧರ್ಮದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಕೆಲವು ಚೌಕಟ್ಟಿಗಳಿವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಆಗುವ ಮರಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಎಸುವ ಅಧರ್ಮ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು

ಭಾರತ ದೇಶವು ಹಲವು ದರ್ಶಕಗಳ, ಭಾಷೆಗಳ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬೀಡು. ಯಾವುದೇ ಪಂಗಡ ತನ್ನದೇ ಆದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಆ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳಿಗನುಸಾರ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಧ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಸಂವಿಧಾನದಿಂದ ಪರಿಹಾರದ ಹಕ್ಕು

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ, ಆ ಪ್ರಜೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೌರೆ ಹೋಗುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಾರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಈ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ದೇಶಿತ ತತ್ವಗಳು

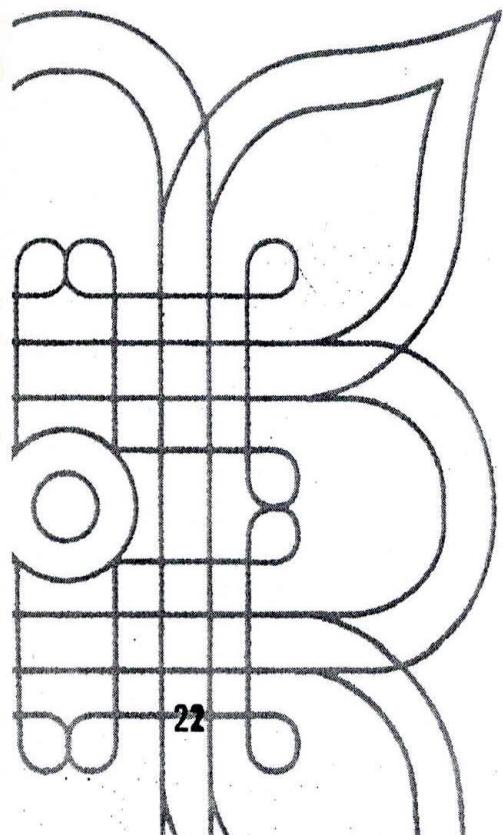
ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶಿತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತತ್ವಗಳು ಮಾನವನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

- ನಿರ್ದೇಶಿತ ತತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದರೆ – ದುಡಿಯುವ ಹಕ್ಕು, ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನದ ಹಕ್ಕು, ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಹಕ್ಕು, 14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದವುಗಳು.
- ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಸರ್ಕಾರವು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪಶು ಸಂಗೊಪನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು.
- ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಫಲಿತಾಂಶ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.
- ಸರ್ಕಾರವು, ದುರುಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಜನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ದುರುಲ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾದೂರ್ಕಳಿಸಲು ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, - ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

- ನನ್ನ ಗ್ರಾಮ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯದವರು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ನನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೀರು, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಅಥವಾ ಲಿಂಗ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

- ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಸ್ಥ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಇಡನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಸಿಲ್ಲಿಬ್ಬಿಗೆ ಪಡೆದು ಒಮ್ಮತವಾದ ನಿರ್ಧಾರ ಕ್ಯೆ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರ ಕ್ಯೆಗೊಳಿಸಬಾಗ, ಪಂಚಾಯತಿಯ ತತ್ವ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರ ವಾಚಿಯಲ್ಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.
- ನೀವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹಾಜರಾಗ್ನಿದ್ದಿರಾ?
- ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಾಗಿ ನೋಡುವುದಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಗೋಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.
- ನನ್ನ ಗ್ರಾಮದ ಜನಗಳು ವಿವಿದ ಪರಂಪರೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೀ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 33ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಹಂಗಸರಿಗೆ ಏಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನಾನು ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೂ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಕುಟುಂಬದವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದವರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ಮೂಲತ: ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠವೇತನ ನಿಯಮಾನು ಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮರುಷರು ಮತ್ತು ಸೀಯರು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾರ್ಥಿಕ್ ಬಗ್ಗೆ

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಶಾ ಸದಸ್ಯೇಯಾಗಿ ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಅರಿವು ಅವಶ್ಯಕ ಇದರಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತರಾಗಿರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು, ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ನಿಮಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ರೂಪಿಸಲು, ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೇನು? ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ:

ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ

- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದ್ವಿಪದಿ ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳು ಇರಬೇಕು. ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ವತೋಮೂರ್ಖ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷತೆ ಇರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಸರ್ವರಿಗೂ ಲಭಿಸುವಂತಿರಬೇಕು.
- ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಲಿಂಗ ಇತರೆ ಅಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳಗಳು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಲಪುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಎಟಕುವಂತಿರಬೇಕು.
- ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು

କୋଡ ଗାଁଲ୍

ଯେତ୍ରାଳ୍ପଦ୍ମଫଳ ଲିଲ ପାଇଁ
ପୁନ ପରିଷ ଶବ୍ଦାଳ୍ପି ହେବାଳ୍ପି ଏବଂ କରିବାର କାମିକାଳୀଙ୍କ କାମିକାଳୀଙ୍କ
ପରିଷ ପରିଷ

କୌଣସି ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଯମିତ ଜୀବଜାଗର୍ଣ୍ଣ ମୁହଁଳୁଳ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିଲୁଛି ଯତନ୍ତେ
ଜୀବଙ୍କ ଏକ ଲୋକଙ୍କଙ୍କୁ ଲୋକ କୋଣରେ 'ଜୀବଜାଗର୍ଣ୍ଣ' ହେଉଥିଲୁଛି ଏବଂ କୁରାନ୍‌କାନ୍ଦିଲାଲଙ୍କ ଫିଲାଲ •

କୁଣ୍ଡ ପ୍ରେରଣାରେ ମୁଗ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଯାହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଯାହାର
ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ

କ୍ଷୁଣ୍ଡ ପାଣ୍ଡବରେ ଜୀବନ ପରିହାତରେ ଯୋଗାଦାନ ମୂଳରେ କୃତିମାନ ଭଲପିଲେ ।

ରୂପ କେଣ୍ଟାଳୁଷ୍ଠାନରୁଲୁଙ୍କ କୁଳୁଙ୍କ ହିନ୍ଦୀଖି ହୁଏଇସି ମୀଳାନ ।

ନୀତି ପ୍ରାଣୀନ୍ଦ୍ରିୟଙ୍କ ପରିହାର
ଲୋକାଙ୍କ ମୂଳରୁକ କ୍ଷମତାପାତ୍ର ଭାବରେ ଯେତେବେଳେ କ୍ଷେତ୍ର ଖରାଇଲୁ ଥାବାକୁ ପରିହାର କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛି ।

ପୁଣିପ୍ରେସ୍ ଜ୍ଞାନକାଳୀ ଏ କାଳାହ୍ୟର ଲ୍ୟଂଦ ଏତ୍ତାପ୍ରେସ୍ ଲ୍ୟାବ ଜ୍ଞାନକାଳୀ ଫର୍ମିଷିଲ୍ ପ୍ରାଚୀନ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ଭାଷାଲ୍ୟାଙ୍ଗ ପ୍ରେସ୍

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

‘ଆଜିରାକେ ମୁଦ୍ରଣ ଲମ୍ବା
ଧନ୍ୟକଷତି ହେଉ ଦ୍ଵାରା ଧନ୍ୟକଷତି ପାଇଲା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

R C 1
ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಆರ್.ಸಿ.ಹೆಚ್) ರೇತಿನಿಂದಿಷ್ಟವು ಸ್ಥಿರ ತೀರ್ಥ

ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯ.

- ಗಭಿಣೀ ಸೇವೆ
- ಹೆರಿಗೆ ಸೇವೆ
- ಬಾಣಂತಿ ಸೇವೆ
- ಅವಶ್ಯಕ ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ಸೇವೆ
- ಜನನ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ
- ಪೌಷ್ಟಕ ಆಹಾರ ಭೋದನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ

ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ:

- ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
- ಎ ಅನ್ನಾಂಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಆಶಾ ಮಸ್ತಕ (2)ನ್ನು ಓದಿ)

ಹುಟ್ಟಿಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ:

- ಗಭ್ರ ನಿರೋಧಕಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ
- ವಂಂತಿ ಅಳವಡಿಕೆ
- ತತ್ವಾಲೀಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವರ ಮರು ಭೇಟಿ
- ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ

ಹದಿ ಹರೆಯದವರ ಆರೋಗ್ಯ:

- ಹದಿ ಹರೆಯದವರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಮಯವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಒತ್ತಾಸೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ. (ಗಭ್ರ ನಿರೋಧಕಗಳು ಮತ್ತು ಹದಿಹರೆಯದವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಆಶಾ 3 ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ)

ಒಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ:

- ಮರೀರಿಯಾ, ದೆಂಗ್ಲ್, ಚಿಕನ್‌ಗೂನ್, ಮೆದುಳು ಜ್ಞರ, ಕಾಲಾಅಜರ್, ಆನೆಕಾಲುರೋಗ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟಿಸಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ಷಾರಿಕ ರೋಗಗಳ ನ್ಯಾಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಜ್ಞರ, ವಾಂತಿ, ಭೇದಿ, ರಕ್ತ ಬೇದಿ, ಹುಳಗಳಿಂದ ಸೋಂಕು ಇವುಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.
- ರೋಗಿಯು ಉಲ್ಪಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಥಾಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು.
- ರೋಗಗಳ ನಿಗಾವಣೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ರೋಗಗಳ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಂತದ ಅಧಾರಸ್ಥಂಭ, ICDS ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೀಕ್ಷೆ ಗಭಿಣೀಯರಿಗೆ, ಎದೆ ಹಾಲು ಉಣಿಸುವ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಮತ್ತು 6 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ

ಅಹಾರವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು. ನಣಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 4 ಫಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮೂಹ ಹಂತ

ಸಮೂಹ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಅರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಇಲ್ಲಾ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕೂಡ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

25-30

- ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಗಾಯಾಳು ಹಾಗೂ ಅಪಫಾತದಿಂದ ಗಾಂಧಿಗೊಂಡವರ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಲ್ಲದೆ ಗಾಯಿಗೊಂಡವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಅವರುಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಅಥವಾ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಅವರುಗಳ ಸುಧಾರಣೆ.

ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿ ಸೇವೆಗಳು:

- ಸಾಧಾರಣ ಹೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧಕೀಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಗುವ ಹೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ 24 ಫಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಪ್ರಸವಸ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಾಯಿಂದಿರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲಜ್ರೆ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು.
- ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ಆರ್ಯಕೆ
- ಖಾಯಿಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತುರ್ತು ಆರ್ಯಕೆ
- ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಖಾಯಿಲೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ (IMNCI)
- ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣದ ಅಂತರವಿದುವ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ವಿಧಾನಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಮರು ಭೇಟಿ ಸೇವೆ.
- ಗಭರ್ಪಾತಕ್ಕ ಬಂದವರಿಗೆ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಸೇವೆ ಮತ್ತು 12 ವಾರದೊಳಗಿರುವ ಗಭಿಣೆಯಿರಿಗೆ ವೃದ್ಧಕೀಯ ಗಭರ್ಪಾತ ಸೇವೆ. (MTP)(ಈ ಸೇವೆ Manual Vacuum Aspiration ತಂತ್ರ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ).

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು :

- ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಜನನೇಂದ್ರೀಯ ಸೋಂಕುಗಳು ಮತ್ತು (RTI/STI)ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಿತ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಕ್ಷಯ, ಕುರುಡುತನ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಮೈಕ್ರೋ ಕ್ಯೂಲೇರಿಯಾ, ಡಂಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಉಂಬಿ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ.
- ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ ಗಳಾದ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಕಘದ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮೂತ್ರ ಹಾಗೂ ಮಲದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಯ. ಮಲೇರಿಯಾ, HIV ಟ್ರಿಫಾಯಿಡ್ ಅಂತರಾಂಗಿ, RTI & STD.
- ಅಸಾಧಾರಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಮತ್ತು ಖಾಯಿಲೆಗಳ ಹರಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ.
- ಮರುಷರ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂತಾನಹರಣ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ವೃದ್ಧಕೀಯ ಗಭರ್ಪಾತ Hydrocelectomy, ಮತ್ತು ಕಣ್ಣನ ಮೊರೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಶಿಬಿರಗಳು,
- ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮೇರೆಗೆ ಅಲೋಪತೆ, ಯೋಗ, ಮತ್ತು ನ್ಯಾಚುರೋಪತೆ, ಯುನಾನಿ, ಸಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಹೋಮಿಯೋಪತೆ(Ayush)ಪದ್ಧತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯ.

- ಶಾರೀಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾನೆ.
- ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಶಿಶ್ರೂಪವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಶಿಶ್ರೂಪವಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮೈ ಆಸ್ತ್ರೋಗ್ರಾಫಿ ರವಾನೆ.
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧಿಕರಣ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಂತ : (Block Level)

- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಪ್ರಾ.ಆರ್.ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆಗಳು ಕೂಡ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಾಧಾರಣ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಆಸ್ತ್ರೋಗ್ಯ ಆಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ (RCH) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಥಾಯಿ ರೋಗಗಳಾದ ಡಂಗ್ಯ, ರಕ್ತ ಸ್ವಾವದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಜ್ಬರ (Haemorrhagic fever). Cerebral Malaria ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯ
- ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪ್ರಸೂತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷೀಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಆಗುವ ಹೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ದಿನದ್ದ 24 ಘಣ್ಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ.
- ವಿಶೇಷವಾದ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ವಿಧಾನಗಳ ಸೇವೆ, ಉದರದಶಕ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸ್ತ್ರೀತಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಗರ್ಭಪಾತದ ಸೇವೆಗಳು.
- RTI/STI ಇರುವವರಿಗೆ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ.
- ಮೂಲ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸುವ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಕ್ತ ಹೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು.
- ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬುದು ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ.

ರಾಜ್ಯ ಹಂತ

ರಾಜ್ಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಾರ ಜನಗಳಿಂದಲೇ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿ. ಈ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಆಯಾ ವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟ - ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯು ವಿವಿದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈವರೆಗೆ ಅರಿತುಹೊಂಡಿರುವಿರಿ. ಆಶಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೀವು ಉಪಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪಾಥ್ರಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಧಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಬೇರಿ ತಿಳಿದುಹೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿಯಾಸದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಗುಣ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಳಿ. ಹೀಗಾಗಿ, ನೀವು ಕೂಡ, ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಹೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಪಾಲಿಸಲು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ಕಳಪೇ ಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪಡೆಯವುದು ಸಮುದಾಯದ ಹಕ್ಕು

- ರೋಗಿ ಚರಿತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವರ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ರೋಗಿಗೆ ಅವನ ಖಾಯಿಲೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕೊಡುವ ಜೀವಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭಯವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅನವೇಷ್ಟಿತ ಅತಂಕವಾಗಲೀ ಇರಬಾರದು.
- ರೋಗಿಗೆ ಅವನ ಅತಂಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಅವನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕು. (ಗಂಡಾಂತರ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು)
- ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಉಪಕರಣಗಳು, ಮೂರ್ಚೆಕೆ (Supplies) ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರಬೇಕು ರೋಗಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು, ಜೀವಧಿ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು.
- ರೋಗಿಯ ವೃಕಾಂತತೆ, ಸೌಕರ್ಯ, ಗೌಪ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರದೆಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ರೋಗಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಿಲೆ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಪಾಟನಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ನೀಡುವವರ ನಡತೆ ವಿನಯ ಮೂರ್ಚಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯ ಭಾವನೆ ಇರದೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರ್ತಿಯಿಂದ ರೋಗಿಯು ಮನವೊಲಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ ಮಾರ್ಫಾಗೊಳಿಸಲು ಮನವೊಲಿಸಬೇಕು.
- ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬೇಕು

ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಉಪಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೂಲ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಭೇಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ತಾಳೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಮಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀವು ಬೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಆಶಾ ಪರವಾಗಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ. ಕೊಡಲಾಗಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯೇದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಮತ್ತು ಇಂಟಿ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಹೀಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯೇದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ನೀವು ಚರ್ಚಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅನುಭಂದ್ರ-1

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ತಾಳಿ ಪಟ್ಟಣ

ಲುಪಕೇಂದ್ರದ ತಾಳಿ ಪಟ್ಟಣ :

(ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು)

1. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ:

ಲುಪಕೇಂದ್ರದ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರು _____

ಲುಪಕೇಂದ್ರದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ _____

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರ _____

2. ಲುಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ:

● ಇಲ್ಲಿ ANM ಇದ್ದಾರೆಯೇ/ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ:

● ಇಲ್ಲಿ ಮರುಷ ಅರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ/ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

● ಇಲ್ಲಿ ಭಾಗಶ: ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯಕ ಇದ್ದಾಳೆಯೇ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

3. ಲುಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು (Infrastructure)

● ಲುಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಲುಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿತವಾದ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಇದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಲುಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ರಕ್ತಭೂತದ ಮಾಪನ ಯಂತ್ರ (B.P.apparatus) ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೇಜು ಲುಪಯೋಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಶ್ರಯಾ ಶುದ್ಧಿಕರಣ (Sterilizer) ಯಂತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಶೂಕ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● DD Kits ಲುಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

4. ಲುಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೇವೆಗಳು:

● ವೃದ್ಧಾರ್ಥಿಕಾರಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಲುಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಈ ಬೇಟಿಯ ದಿನ ಮತ್ತು ವೇಳೆ ನಿಗದಿತವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ದಿನದ 24 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲವು ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಲುಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜಲೀಕರಣ ಆದವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಾಹಿಲೆಗಳಾದ ಜ್ಬರ, ಕೆಮ್ಮೆ, ನೆಗಡಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

● ಮಲೇರಿಯಾ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ರಕ್ತ ಲೇವನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

- ಇಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ನಿರೋಧಕಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಈ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗರ್ಭ ನಿರೋಧಕ ಮಂಗಳ ಗುಳಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಿರೋಧಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲು ತಾഴೆ ಪಟ್ಟಿ

1. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ:

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರು: _____
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ: _____
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆಂದೇ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಕಟ್ಟಡವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತಷ್ಟಿ ಸರಬರಾಜು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ದೂರವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಹೌದಾದರೆ, ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

2. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೌಲಭ್ಯ:

- ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಶ್ಲಾಷ್ಚಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಮರುಷ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಭಾಗಳ: ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯಕ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

3. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು :

1. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಜೈವಧಿಗಳು:

- ಇಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ (Anti -Snake Venom) ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ (Anti -Rabies Vaccine) ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ಜೈವಧಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ಜೈವಧಿ ಯಾವಾಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

2. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯ:

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ಮೊರೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಂದರೆ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
- ಇಲ್ಲಿ ಮೂಳೆ ಮುರಿದವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

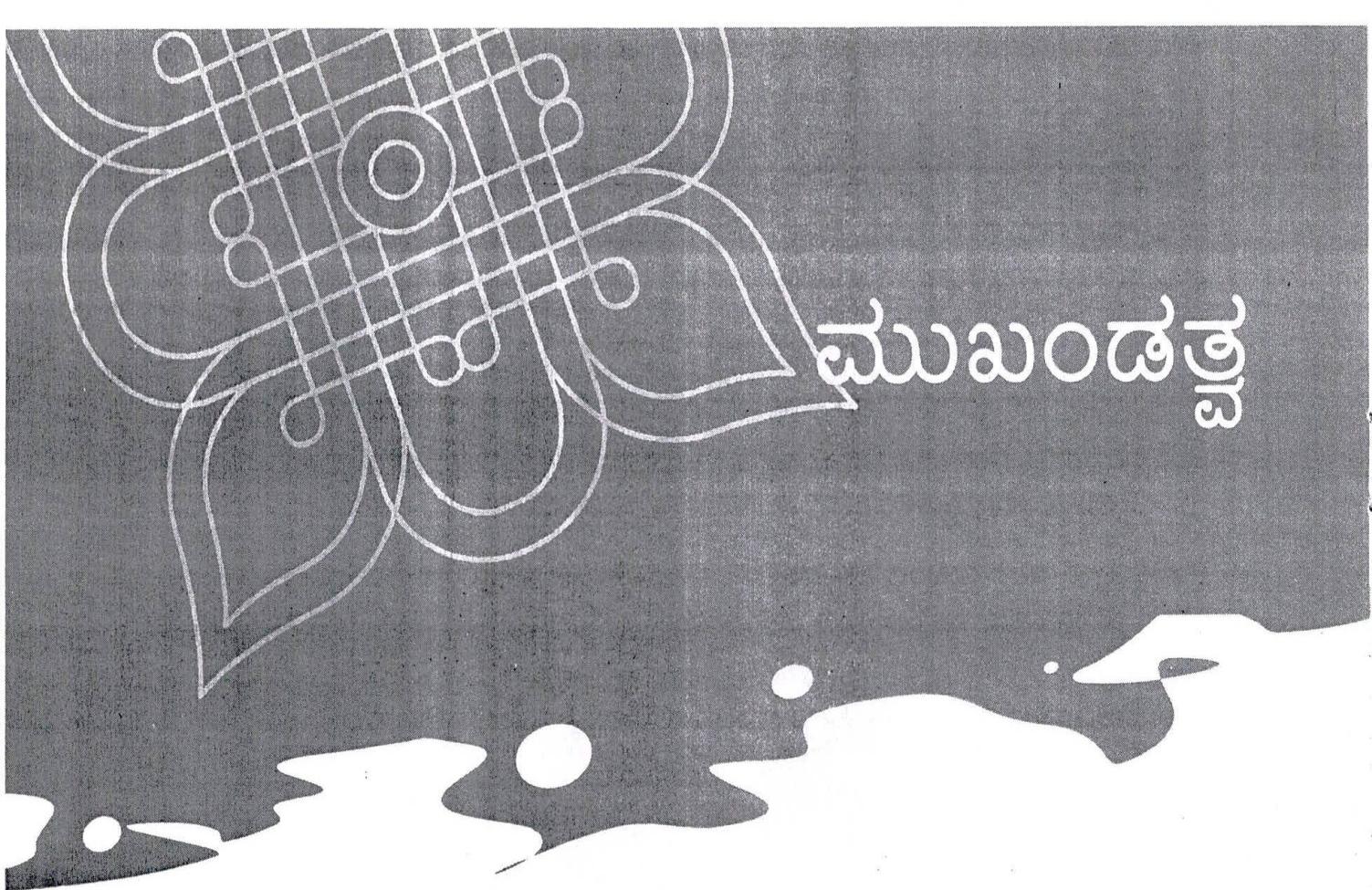
- ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
  - ಇಲ್ಲಿ ವಿಷ ಸೇವಿಸಿದವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
  - ಇಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟಿಗಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
4. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಆರ್ಯಕೆ ಮತ್ತು ಗಭರ್ ಪಾತ ಸೇವೆ (RCH & MTP)
1. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ
    - ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗಭರ್ ಶಿಯರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ಇಲ್ಲಿ ದಿನದ 24 ಘಂಟೆಯೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂತಾನಹರಣ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ದೇಹದ ಒಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗಗಳಾದ Leucoanthoea ಹಾಗೂ ಮುಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
  2. ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವೆದ್ಯಕ್ಷೇಯ ಗಭರ್ ಪಾತ ಮಾಡಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
  3. ಇಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹಿನತೆಯಿಂದ ನರಭುತ್ತಿರುವ ಗಭರ್ ಶಿಯರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
  4. ಕಳೆದ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ? _____
  5. ಮನುವನ ಆರ್ಯಕೆ ಮತ್ತು ಲಸಿಕಾ ಸೇವೆ:
    1. ಕಡಿಮೆ ಶೂಕರಿಯವ ನವಜಾತ ಶೀರುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    2. ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ/ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
    3. ಬಿ.ಸಿ.ಜಿ. ಮತ್ತು ದಫಾರ ಲಸಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    4. ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಮೋನಿಯಾದಿಂದ ನರಭುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    5. ಭೇದ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ನಿರ್ಜಲೀಕರಣದಿಂದ ನರಭುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
  6. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ಷೇಪಿಕ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸೇವೆ:
    - ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ರಕ್ತಹಿನತೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಲೇಪನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ಕ್ಷಯ ರೋಗ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಷ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
    - ಗಭರ್ ಶಿ ಹೆಂಗಸರ ಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

ಮಾಲ (IPHS) ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮಟ್ಟ

PH-110
12337 P08

ಮುಖಿಂಡತ್ವ

ಮುಖಿಂಡರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವಾಗ ಮೊದಲಿಗೆ ನಮಗೆ ನೇನಪಾಗುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರು, ಜನಪ್ರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹೆಸರಾಂತ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಗುಣಗಳಿವೆ, ಅವರಲ್ಲಿರೂ ಒಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ಷೋಡಿಕರಿಸುವವರನ್ನು ಮುಖಿಂಡರು ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾಗಿಸಬಹುದು. ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೂ ಜನರು ಎಂತಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖಿಂಡರಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮುಖಿಂಡತ್ವವು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ, ಸಂಪರ್ಕ, ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಯ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪರಿಣಿತಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಮುಖಿಂಡತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮುಖಿಂಡತ್ವದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಅದರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ಮುಖಿಂಡತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿದೆ.

ಮುಖಿಂಡತ್ವ ಅಂದರೆ:

- ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುವುದು.
- ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾತಿತ್ವಯಾಗಿರುವುದು.
- ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಿಸ್ತಾರಿಕಾತವಾಗಿರುವುದು.

- ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ದೃಡ ಸಂಕಲ್ಪ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು.
- ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಬಹು ದೂಡ್ಣ ಮುಖಿಂಡರಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ಅವರು ಪಾಲಿಸಿದ ಆದಶ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನೂಡೋಣ.

ದೃಷ್ಟಿ: ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಬಧ್ಯರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸಾಮಧ್ಯವಿರಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾದರೆ, ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯು ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ದುರುಪ ವರ್ಗದ ಜನರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಟೆ ನೀಡಿದೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಗ್ರೇರು ಹಾಜರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಇದೆ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೂಳುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆಕೆಯು ಕೇಳಿದಿದ್ದರೆ, ಉಂಟಾಗಿ ಮುಖಿಂಡರು, ಸ್ವಸ್ಥಾಯಿ ಗುಂಪಿನ ಮುಖಿಂಡರು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯೇದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯು ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ದಿನಾಲು ಬೇಟೆ ನೀಡುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

ಜವಾಬ್ದಾರಿ: ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ನಂತರ ಸಮುದಾಯ ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಏರಡು ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

- ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು.
- ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರು ಕೂಡಾ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತೇಜನ: ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಆವ್ಯಾಸಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ, ನೀವು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬೇಟಿಯಾದಾಗ ಅವರ ಹಣ ಬರಹವನ್ನು ನೀವು "ನಾನು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ ವ್ಯಕ್ತಿ" ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯದ ಪರಿಸರ ಸುಧಾರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಧಾರಣೆ: ನಿಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಒಬ್ಬ ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ, ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ನೀರಾಯಗಳನ್ನು

ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ನೀವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಯಶ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋಲುವುದರಿಂದ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀವು ಸದಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಅದರಿಂದ ಎನ್ನೂ ಕಲಿತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ನೀವು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಮರ್ಥರಾಗಬಹುದು.

ಮುಖಿಂಡತ್ವದ ಗುಣ:

ಇನರು ಮುಖಿಂಡತ್ವದ ವಿವಿಧ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳು:

- ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ
- ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ

ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ಮುಖಿಂಡರು ಸಹಕಾರ ಅಥವಾ ಸಹಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯ ಒತ್ತಡ ಇರುವವರು. ಅವರು, ಜನರು ಯಾವುದೇ ಚರ್ಚೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡದೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಸಹಕಾರದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹದ ಮುಖಿಂಡತ್ವದಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಿಂಡರಿಗೆ ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸದಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿರುವ ಮುಖಿಂಡರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತವರಣವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು, ವಡಬಿಡದೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರ ಮುಖಿಂಡತ್ವವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಮುಖಿಂಡತ್ವದ ಗುಣಗಳನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮುಖಿಂಡರು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ದಿಕ್ಷಾಂಚಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ

ಆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ನೀವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮುದಾಯದ ಜನರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ, ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಉದಾ:- ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಒಂದೂ ತಾಯಿ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಸಿಕ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಮುಖಿಂಡರು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದು

ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲವು ಮೌಲ್ಯಗಳಾದ ಪ್ರಮೂಳೆಕರೆ, ಕರಿಣ ಶ್ರಮ, ವಿಶ್ವಾಸ ವ್ಯಧಿಸುವಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು. ನೀವು ಕರಿಣ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು. ಆದರೆ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾ:- ಹಳ್ಳಿಯ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಆದರೆ, ಕಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯು ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ನೀವು ಕರಣ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಿದಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಖಿಯಂಡರಿಗೆ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪೇಕ್ಷಿತಗಳು ಇರಬೇಕು:

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲು ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಶೈಲಿಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಅವರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಉದಾ:- ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರ ನಡೆಯಲು ದಿನಾಂಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯು ಬೇಟಿ ನೀಡುವ ದಿನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಲು ತಾವು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು.

ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಹೆಳಬೇಕು.

ಮುಖಿಯಂಡರು ಹೊಣೆಗಾರರು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಆಗಿರಬೇಕು:

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ನೀವು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಿರಿ, ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೂಂಡಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರಲು ಕೆಲವೇಂದು ಸಲಹೆಗಳು:

- ನೀವು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸದರೆ ನಿಮಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಪಲಿತಾಂಶ ಪಡೆಯಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುತ್ತಿರಿ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಿದ್ದರು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಪಲಿತಾಂಶ ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಒಳ್ಳಿಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವರ ಹತ್ತಿರ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.
- ಬೇರೆಯವರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಡುಕುವುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರ ದೊಷಾರೂಪಕ್ಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮಾಂದಿಗೆ ಇರುವ ಜನರ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದುತ್ತದೆ.
- ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಏರಡು ಸಲ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳಿಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಸತತವಾಗಿ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲ.

“ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಒತ್ತುಕೊಡಿ ಆದರೆ ದೂಪಕ್ಕೆಗಲ್ಲ”

“ಇದು ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ, ಇದು ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು”

“ಕ್ರೆತಿಲನ್ನು ದೂಪಿಸುತ್ತೇ ಕೂಡುವ ಬದಲು ಮೇಣಿದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿರಿ”)

ಹೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲ. ಇದೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ.

ಮುಖಿಂಡರು ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ನೀವು ಹಲವಾರು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಿಂಡರು ತಾವೇ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪುಂಬಾ ವಿರಳ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಿಂಡರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಸಮುದಾಯವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಆವಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂದು ಚೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಉದಾ:- ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ತಾವು ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ದೃಡವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸಮುದಾಯದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಆಗತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ತಾವು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖಿಂಡರು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ:

ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

- ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕ.
- ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು.
- ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು.
- ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಡನ್ಯಾವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು.
- ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವುದು.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು.

ಮುಖಿಂಡರು ಒಗ್ಗಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು:

ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ನೀವು ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ನಿರ್ಧಾರಕೈಗೊಂಡರೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಯಾರನ್ನು ದೊಷಿಸಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಸಮಾನಪಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮುದಾಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ನೀವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖಿಂಡರು ಇತರರಿಗೆ ಆದಶ್ರಮಾಯವಾಗಿರಬೇಕು:

ಮುಖಿಂಡರಿಗೆ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾ:- ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಗಭಿರಣೆ ಸೀಯರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಹೊಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ನೀಮ್ಮೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಯ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ, ಅವರು ಹಣ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಮುಖಿಂಡರು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಬೇಕು:

ಕೇಳುವುದರಿಂದ, ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರಳ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದೃಡವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರಬೇಕು.

ಉದಾ:- ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸಿದ್ದರೀರುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆಯ ತಯಾರಿ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ತಾಯಿಯ ಜೀವ ಉಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

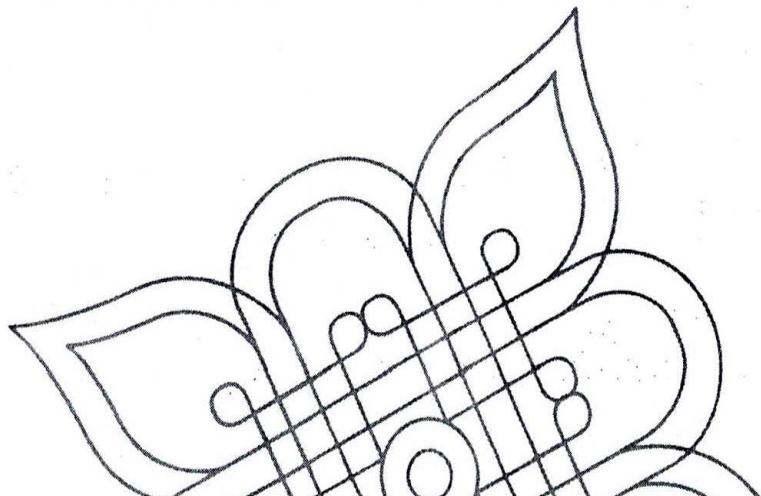
ಮುಖಿಂಡರು ಸಮುದಾಯದ ಮುಖವಾಸೀಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉದಾ:- ನೀವು ಪಂಚಾಯತ್ತ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಲಿಕರಣ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ವಿವರವಾದ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಅತಿ ಕಡು ಬಡವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಅರ್ಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಭವಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಮುದಾಯದ ಜನರಿಗೆ ಸುದಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಉಂಟಾದರೆ, ಚರ್ಚಿಸಲು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ; ಹಳ್ಳಿಯ ವಿವರವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖಿಂಡರಾಗಿ ತೋಕಿಕಂಡ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೊಂದಿರಬೇಕು:

- ಸಂಪರ್ಕ
- ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ
- ಸಮಾಲೋಚನೆ
- ಸಮಸ್ಯೆಯತ್ತ

ಸಂಪರ್ಕಸುವ ಕುಶಲತೆ

ಸಂಪರ್ಕಸಲು ದೇವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಬಾಯಿ ಹಾಗೂ ಎರಡು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ

ಸಂಪರ್ಕಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಜನರು ಗೊಂದಲದಿಂದ ಹತಾರಾಗಿ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ.
(ಸಂಪರ್ಕವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು
ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.)

“ಆಶಾ”ಳ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಸುವ ಕಲೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ
ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಪರ್ಕವು “ಆಶಾ”ಳಾಗಿ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ
ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಸಂಪರ್ಕಸುವಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ:

- ಮೌಲಿಕ (ಮಾತಿನ) ಸಂಪರ್ಕ
- ಮಾತು ರಹಿತ ಸಂಪರ್ಕ
- ಲಿಖಿತ ಸಂಪರ್ಕ

ಆಶಾಳಾಗಿ ನೀವು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೂರು ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೈಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕ

ಇದು ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಳಸುವ ಸಂಪರ್ಕದ ವಿಧಾನ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು
ಮಾತಿನ ಮುಖಾಂತರ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ.
ವರ್ಕೆಂದರೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನೀವು
ತಿಳಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು (ಅವಳು/ಅವನು) ಅವರಿಂದ
ಮುನ್ರೊಮನನ ಪಡೆಯಿರಿ, ಇದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು
ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಚುಟುಕಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸಂಪರ್ಕವು ದ್ವಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ಏಕಮುಖ ಸಂಪರ್ಕವು
ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೌಲಿಕ ಸಂಪರ್ಕವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು (TIPS)

- ನಿರ್ವತ್ತ
- ಸ್ವಷ್ಟಿ
- ಸರಿಯಾದದ್ದು

ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು:

- ನೀವು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವಿರೋ ಅವರ ಕಣ್ಣಗಳು ಸಂದಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ.
- ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಿಂತಿದ್ದರೂ ದೃಢವಾಗಿರಿ
- ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಶಕ್ಕೆ ಬಧಿಸಾಗಿರಿ, ಇದರಿಂದ ನೀವು ಸಮಯದ ಅವಷ್ಯಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.
- ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿರಿ, ನ್ಯಾಯಬಧಿಸಾಗಿರಿ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಾಗಿರಿ ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿರಿ.
- ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ
- ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಿರಿ, ಇದರಿಂದ ನೀವು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಿಮ್ಮ ದ್ವಾರಾ ಏರುದನಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸದಿರಿ.
- ಯಾರಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು/ಅಭಿನಂದಿಸಲು ಮರೆಯದಿರಿ.

ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ನೀವು ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸುತ್ತಿರುವಿರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು. ನೀವು ಮೌಲಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಪದಗಳಾದ 'ನಾನು ನೋಡಿದೆ' 'ನಾನು ಒಟ್ಟಿದೆ' ಹೂಂ, ಸರಿ"ಆದರೆ" ಎಂದು ಸಂಭಾಷಿಸುವಾಗ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ.

ಮಾತ್ರ ರಹಿತ ಸಂಪರ್ಕ

ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಸಂಪರ್ಕವೆಂದರೆ ಬರಿ ಪದಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ. ಮಾತಿಲ್ಲದೆಯೂ ಸಂಪರ್ಕಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಪರ್ಕದ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಹಿತ ಸಂಪರ್ಕವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ರಹಿತ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಕಣ್ಣಗಳ ಚಲನೆ: ನೀವು ಯಾರೋಂದಿಗಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಅವರ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಸಂದಿಸಿ, ನೇರವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಂಟಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಸುವುದರಿಂದ ಸಂಪರ್ಕದ ದೃಢತೆ ಬರುತ್ತದೆ.
- ದೇಹದ ಭಂಗಿ: ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯುತ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ, ಸಂದೇಶದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿಸಬಹುದು.
- ಮುಖಿದ ಭಾವನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು: ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರಿ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಮುಖಿದ ಭಾವನೆಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಸಂಜ್ಞೆಗಳು: ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೈಗಳಿಂದ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಉದ್ದೇಗದಿಂದಿರುವಾಗ ಅರ್ಥವಾ ಕಳವಳದಿಂದಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು.

- ದ್ವಾರಿಯಲ್ಲಿನ ವೈದ್ಯತೆಗಳು: ದನಿಯಲ್ಲಿನ ತೂಕ, ಪರಿಳಿತ ಸಂಭಾಷಣೆ, ವೇಗ ಮತ್ತು ಸ್ವರದ ಏರಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಸುಪುರುಧೂ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕದ ವಿಧಾನ

ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಲಿಸುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನುದೇಶಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಆಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿವೇದಿಸುವುದು ಸೇರಿರುವುದು. ಇದು ಕೇಳಿಸಿದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಇದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟುವ ಶಬ್ದವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕೇಳಿಸುವುದೇ? ನೀವು ಒಬ್ಬರೆ ಇದ್ದು ರಾತ್ರಿ ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದರೆ? ನೀವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆಪ್ತರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದರೆ ಏನಾಗುವುದು?

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು, ಅದರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ಆಸಕ್ತಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬೇರೆ ವೈಕಿಂಗ್ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದು. ಇದು ಆಲಿಸುವೆರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಮನರ್ ಮನನ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಏನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ದೃಡ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸುವ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕಣ್ಣಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿಡಿ
- ಪುಳಿತಿರುವಾಗ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಆಗಲೀ ಸ್ವಾತಾಹರ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿರಿ.
- ಪ್ರತಿಕೂಲಕರ ಸಂಜ್ಞೀಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿಸಿರಿ.
- ಅಡೆ ತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ
- ಮಾತುರಹಿತ ಸಂಜ್ಞೀಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ
- ನೀವು ಆಲಿಸುವ ಮೆದಲು, ಬೇರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.
- ಬೇರೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀಪು ನೀಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡದಿರಿ.
- ನೀವು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಮಂಧನ ಮಾಡಿ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ.
- ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದಿರುವುದನ್ನು ದೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಖಾಗಿ ಜನಸಮುದಾಯದ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿ.

- ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಜಾತಿ, ವರ್ಗಗಳಿಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದಿರಿ. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಧಾರ್ಮಿಕಾಗೂ ಹಾವಭಾವಗಳು ಬದಲಾಗಬಾರದು. ಅವರ ಜೊತೆ ಗೌರವದಿಂದ, ಗಾಂಧೀಯರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.
- ಸಮುದಾಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ನೇರವಾಗಿ. ಅವರನ್ನು ಖಾಲಿ ಕೊಡಗಳಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸದಿರಿ.

ನೀವು ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಲಿಂಗಭೇದ ಮಾಡದಿರಿ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಲಿಂಗಭೇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರಿ.

ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ತಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸದೇ ಆಲಿಸಿ, ಸಮೀಕರಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನಂತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿರಿ.

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಬಯಸುವವರನ್ನು (Stake holder) ನೀವು ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟರಬೇಕು.

ಎಲ್ಲ ಸೇವಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣಿರಿ. ಅವರುಗಳು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯವರಾಗಲಿ.

ಸೇವಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನೀವು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ. ಅವರುಗಳು ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸದಿರಿ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಂದ ನೀವು ಪಡೆಯುವಾಗ ಯಾವುದು ಬೇಕು ಅಥವಾ ಯಾವುದು ಬೇಡ, ಯಾವುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಸಂಪರ್ಕಸುವಾಗ ಶಾಂತವಾಗಿರಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕಳವಳವನ್ನು ತೋರಿಸದಿರಿ

ನಿಮ್ಮ ದ್ವಾರಿಯ ಮೃದುವಾಗಿರಲಿ

ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಮುಗ್ಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮತೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದೆಂದು ನಿಮಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದೃಢವಾದ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಾವನೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಅಂಶ - ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಅಷಿತ್ ಸಂಪರ್ಕ:

ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಳಾಗಿ ನೀವು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಪತ್ತ ಮುಖೇನ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನೀವು ವಿವಿಧ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚಾರಣೆಯ ದಾಖಿಲೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮೊದಲು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ, ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ:

ಮಾನ್ಯರೆ,

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸ್ಕೆಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಸವಮೂರ್ಖ ಆರ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದರೆ (ANC Clinic) ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ತುಂಬಾ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸವ ಮೂರ್ಖ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ವಂಬಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕದಂದು ದಿರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಡನೆ,

(ಆಶಾ) ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರು

ಈಗ ಈ ಪತ್ರದ ಒಕ್ಕನೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ?

ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಸವ ಮೂರ್ಖ ಆರ್ಕೆಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ದೊರಕದೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳ

ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇದು ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ವಯವುದು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪತ್ತದ ಒಕ್ಕಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮ ಬೇರುವುದು:

ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು/ಪತ್ತವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಮೊದಲು ಬರಹಗಾರರು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ?

1. ನನಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿದೆಯಾ? (ವಿಷಯ)
2. ನಾನು ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯ?
3. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆಯಾ?

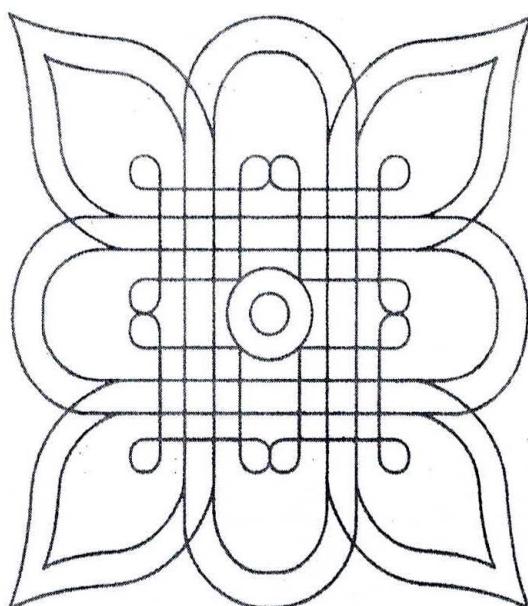
ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ತವನ್ನು ಓದಿ ನಂತರ ಮೊದಲ ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ

ಇಂದ	ದಿನಾಂಕ : _____
_____ _____ _____	
<p>ವಿಷಯ: 'ಮರೀತ' ದಿನವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ - ಮಾನ್ಯರೆ, (ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬರಿಯಿರಿ)</p> <p>ನಾನು ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ _____ ಬಾಳ್ಕೆನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.</p> <p>ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು _____ ಇದೆ. ಮನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಜರುರಿದಂತಿದೆ. ANM ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಮುಕ್ತ ದಿನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ ಎಲ್ಲಾ ಗಭೀರಿಗೆ ತಾಯಂದಿರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು ಹಳ್ಳಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸವಮಾರ್ಫ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ದೂರವಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸವಮಾರ್ಫ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಸವಮಾರ್ಫ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಗಳಂದು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ANM ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅನುಮತಿ ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ತಾವು ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಳಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಗಭೀರಿಗೆ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಪ್ರಸವಮಾರ್ಫ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸೇವೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ.</p> <p>ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,</p> <p>ನಿಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ,</p> <p>ಆಶಾ (ಆಶಾಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರು)</p>	

ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತೀಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಬರೆಯವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಬರೆಯಬೇಕು ಯಾವುದನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳಿವೆ.

ಕೆಲವು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು:

1. ತಕ್ಕನಾದ ವೈಕಿಗೆ ಭಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ
  2. ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
  3. ವಾಕ್ಯವು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರಲಿ
  4. ಜಟಿಲವಾದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.
  5. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳದೇ ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ
  6. ಓದುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಉಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.
  7. ನೀವು ಬರೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಮನರಾಖ್ಯಾತಿಸಿ.
  8. ನೀವು ಬರೆಯ ಬೇಕೆಂದಿರುವುದರ ಸಾರಾಂಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಪತ್ರವನ್ನು ಮನ: ಮನ: ಬರೆಯತ್ತಿರಿ.
  9. ನೀವು ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಾರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿ.
  10. ನೀವು ಬರೆದ ಪತ್ರವು ಒಂದು ಅಂಶಕ್ಕು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೂ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವಂತಿರಬೇಕು.
  11. ನೀವು ಬರೆಯವುದು ವೈಕ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೂ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವಂತಿರಬಾರದು.
- ಕೆಲವು ಮಾಡದೇ ಇರಬೇಕಾದ್ದು:**
1. ಬೇಡವಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಡಿ
  2. ಮಾರ್ಫಾವಲ್ಲದ, ಸಂಬಂಧವಲ್ಲದ ವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರಿ
  3. ಸಂದಿಗ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸದಿರಿ.

ನಿರ್ಧಾರ ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯ

ನಾವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಥಾನವೂ ಒಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾವಲ್ಲಿರೂ ನಮ್ಮೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ತೀರ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತದ್ವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರದ್ವಾಗಲೀ ಮೆಲುಕು ಹಾಕೋಣ. ನಿರ್ಧಾರ ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಕಲೆಕೆಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಬಲ ಪಡಿಸೋಣ.

ಆಶಾಳಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲವು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಕುಶಲತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಣಿರಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ಧಾರ ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಂತಗಳಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತೊಂದರೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ

ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು, ಮೊದಲು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗವು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತೀರಿ ಹಾಗೂ ಇದು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದನ್ನು ಕಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಮನ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಚರಂಡಿ ನೀರು, ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಪಾರಣೆಯಾಗುವುದು ಆಗಿದೆ.

ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ನೀವು ಮೊದಲು
ಜನರನ್ನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಚಲವನ್ನಂತಹ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು
ಚರಂಡಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳ.

ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ

ತೊಂದರೆ ಯಾವುದೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ನಂತರ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ದೋರೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸಮೃತಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ

ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ನೀವು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಹಾನಿಸಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜನರು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ತೀರ್ಥಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಮುದಾಯದವರು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೆಂದು ತಿಳಿದು ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಜವಬದ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಜನರು ಈ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅರ್ಥ

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ಇರುವ ನಾನಾ ಆಯ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಮುದಾಯದವರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೀವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸಭೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಯ್ದೆಗಳನ್ನು ಪರಮಾರ್ಥಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮೊದಲಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಗೆನೊಂಡಿ

ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾಯ್ದೆಚರಣೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿರ್ವೇದಿಸಬೇಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಯಾರೇ ಅಗಲೀ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದಾಗಲೇ ಮೇಧಾವಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

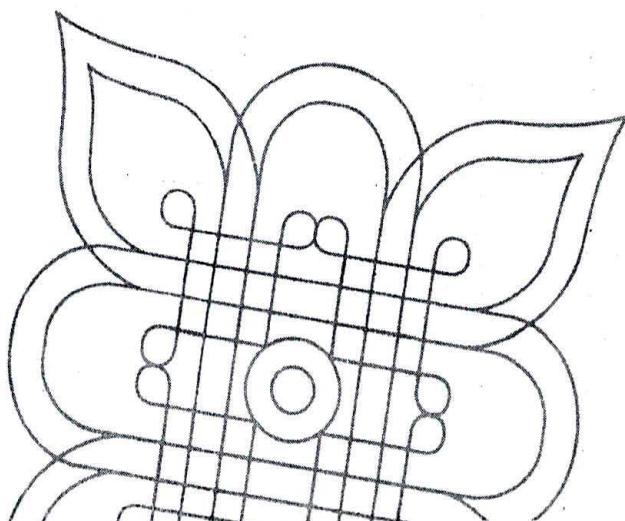
ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಘಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ದೃಢತೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಕಲೀಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರಿಮೂರ್ಖತೆಯ ಗುಣವಾಗಿದೆ.

ಸಂಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು:

ನಿಮಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಂದು ಅನಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಮುಂದುವರೆಸಿ. ಬಿಡುವಿನ ನಂತರ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯ್ದುಗಳನ್ನು ಮನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಕೇಳಿ, ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರಾನವನ್ನಾಗಲೇ ಜನರು ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯೋಚಿಸಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ

- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರವು ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಸಂಕೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಾರದು.
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಜನರ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ, ದೈರ್ಘ್ಯದ ಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿರಬಾರದು. ಇದು ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು.
- ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಜನರ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಎಪ್ಪು ಸಾದ್ಯವೂ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಸಂಧಾನಿಸುವ ಕುಶಲತೆ

ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆಯೆ, ಅನೋಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿದ್ದರೂ, ಜಿಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಿಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಇರುವವರಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಶಲತೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಧಾನವೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆಶಾಳಾಗಿ ನೀವು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಿಂದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮವು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಸಂಧಾನವೆಂದರೆ, ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೇಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗುವಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವಂತಹ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವುದು ಮುಖಾಮುಖಿ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದೊಂದು ಸಂಧಾನಗಳೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅನುಸಾರ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ, ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಅದರ ಶೈಲಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಧಾನವೆಂದರೆ ಒಂದು ಅಹಿತಕರವಾದ ಕೆಲಸವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಧಾನವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರಿಯ ಕೆಟ್ಟ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಿಟಿನ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಧಾನದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಾವು ದೃಡತೆಯಿಂದ ಸಂಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಧಾನವು ಪ್ರತಿರೋಧವಾಗಿ, ಅವಹೇಳನಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎದಿರುಗೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕೆಂಬುದೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಂಧಾನವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ವಿರಬೇಕೆ ಹೋರತು ಇದು ನನ್ನ ಗುಂಪಿನ ಗೆಲವು ಎಂದು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು. ನೀವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲೀ / ಪ್ರತಿಕೂಲಕರವಾಗಲೀ) ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮನಗಂಡಿರಬೇಕು. ನೀವು ಎದುರಾಳಿಗಳಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಗಳಲ್ಲೇ ನೀವು ಸೆಣಸಾಟವಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು.

ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇರಾವಿಗಳಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ. ನೀವು ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುವಾಗ ಅದರ ಯಶಸ್ವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಫಲತೆಯಾಗಲೀ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಮನಗಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಾಲಿಸಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೀವು ಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಗೆಲ್ಲುವಿರಂದು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕೇ ಹೋರತಾಗಿ ಗೆಲುವಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವಂತಿರಬಾರದು.

ಆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಗಳಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸಾರ ಸಂದಾನದ ಮೂಲಕ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಮುಕ್ತ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಂದಾನಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕದ ನೀವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನೀವು ಮಾರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಅಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ತಂಗ ನಾವು ಯಶಸ್ವಿ ಸಂಧಾನಗಳ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯೋಳಣ

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ

ಸಂಧಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಬೇಕು ಬೇಡಗಳು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನಾಗಬೇಕಿದೆ? ನಾನು ಏನನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ/ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಳಜಿ ಏನು? ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಮ್ಮ ಕಾಳಜಿ ಅಥವಾ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ತೋರ್ಪಿಸಿದರೆ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ.

ನಿಮ್ಮ ಬೇಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ

ಸಂಧಾನಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಅಯ್ಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಟಡವಾಗಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ

ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲ ಸಲಹೆಯ ಅಯ್ಯಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾಗ ಬೇರೆ ಅಯ್ಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಧಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅವಧಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಸಲಹೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೊದಲೇ ಉಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ವಾದಿಸಬೇಡಿ

ಸಂಧಾನವೆಂದರೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾಗಿದೆ. ವಾದಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಸಂಧಾನಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಪಕ್ಷವೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ತಮ್ಮ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ವಾದ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯದಿರಿ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ನಯವಾಗಿ ಆದರೆ ದೃಡವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಡಿ ಮತ್ತೆ ಇದು ಅಧಿಕಾರದ ಹಣಹಣಿಯಾಗಬಾರದು.

ಸಮಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ

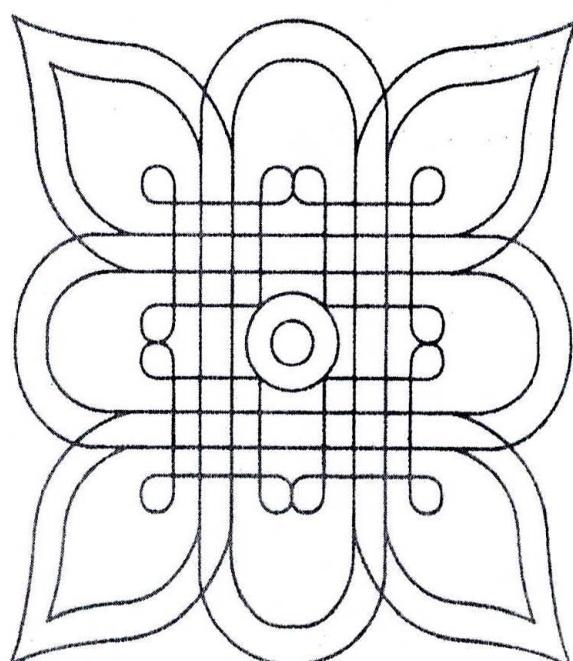
ಸಂಧಾನಿಸಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲವೆರಡೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋಪ ಅಥವಾ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತೆಡ ಹಾಗೂ ಆಯಾಸ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾರಿಗಿಂದರೆ ಅದು ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಸಮಯ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಂಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ತಾವು ಅಂದು ಕೊಂಡ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವ ಎಂಬ ಗೆಲುವಿನ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದೇ ಗೆಲುವಿನ ಸಂಧಾನ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು

ಆಶಾಳಾಗಿ ನೀವು ಸಂಧಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಾಳೆ ಇರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರ್ವಿಯನ್ನು ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೋತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜಿಸಬೇಡಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು (ಅವನು/ಅವಳು) ಅಥವ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ.

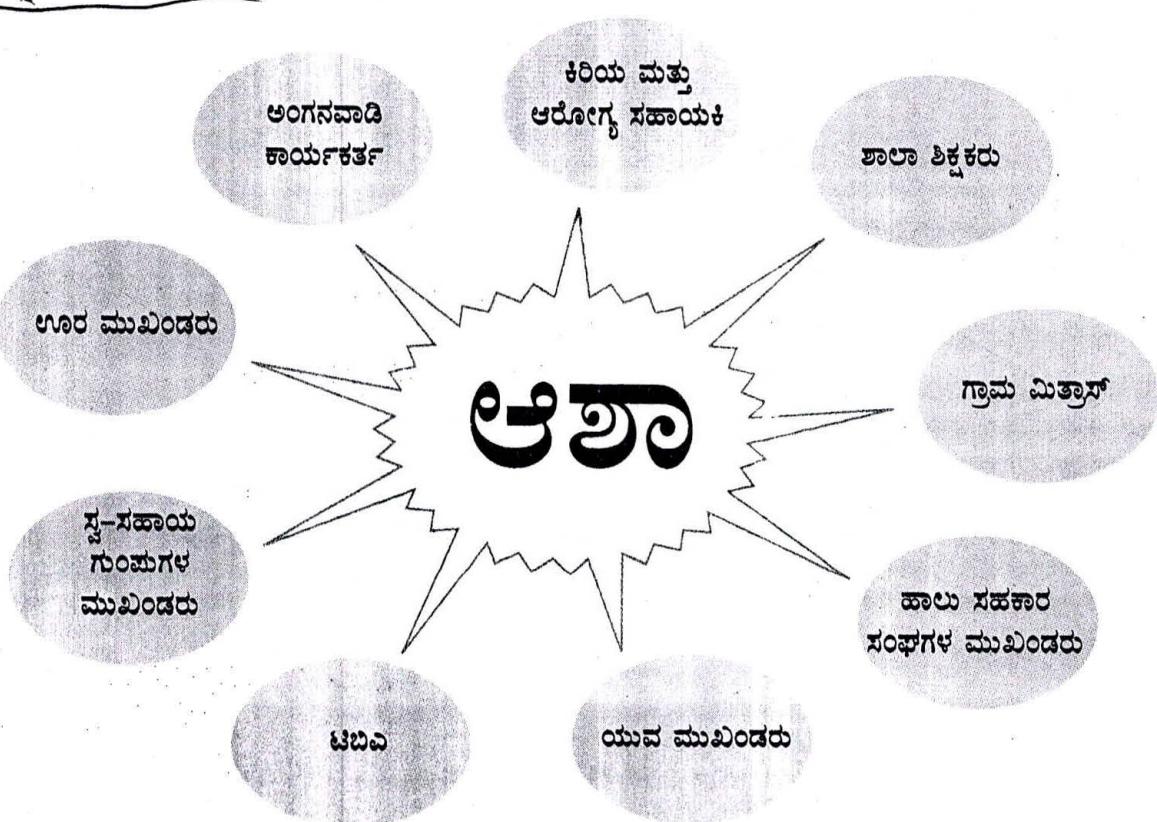
ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ವಾಸ್ತವದಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ

ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ವಾಸ್ತವದಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ. ಚಚೆಗಳನ್ನು ಉಹಳೆಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಅಥವಾ ನಕರಾತ್ಮಕದಿಂದಾಗಲೇ ಆರಂಬಿಸದಿರಿ. ಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ “ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜೊತೆಗಾರನಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ” ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿ. ನಿಮಗೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಮಾರ್ಗ ಎನಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಬಲ ಮತ್ತು ದೃಡತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಮನ್ವಯ ಕೋಶಲ್ಯ

ಆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ನೀವು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ನೀವು ಸಮನ್ವಯದ ವಿವಿದ ಹಂತ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು.

ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು:

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಂತದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಜೊತೆಗೊಡುವುದು.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ತಾಯಂದಿರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು.
- ಗಭೀರಣೆ ಸ್ವೀಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಸಮನ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಮನ್ವಯ ವೆಂದರೆ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸಮನ್ವಯದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದು. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಮನ್ವಯ ವಹಿಸಲು ನಿಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲ್ಯ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯೋಣ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆಯು ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಬಧ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪಲಿತಾಂಶ ತರುವಂತಹ ಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಅವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸಭೆಗಳು ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಇರುತ್ತವೆ. ವಿಷಯಗಳ ಕಿವೃತಿ, ಯೋಜನಾ ಬಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಸಭೆಯ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು. ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು. ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ನಂತರ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬೇಟಿ ನೀಡುವುದು.
- ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಇದು ತುಂಬಾ ಟಿಕಾತ್ಕಿಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಲಿಖಿತ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಡಾ ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.
- ಸಭೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಗಳನ್ನು/ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂತಾಗಲು ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬರಲು ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದು. ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯಕೊಡಿ. ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು.
- ಸಭೆಯ ನಂತರ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಯಾರು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಭೆಯ ನಂತರ ವಿವರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ. ವರದಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಸರಬೇಕು.

12337

PH-110 p08

ದಿನಾಂಕ	ವೇಳೆ	ಸ್ಥಳ

ಸಭೇಯ ಉದ್ದೇಶ:

ಸಭೇಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಹೆಸರು	ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರು
1.	
2.	
3.	
4.	

ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರಗಳು

1.
2.
3.

ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು:

ನಿರ್ಧಾರಗಳು	ಯಾರು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?	ಯಾರು ಇದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ?	ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದ ದಿನಾಂಕ

ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಹಿಗಳು

1.
2.
3.
4.
5.

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವರವಾಗಿ ತುಂಬುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಸಮನ್ವಯಕಾರರಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲು ಕೆಲವೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳು:

- ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ನೀವು ಸಭೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಸಭೆಯ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನಾ ಚರ್ಚೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು.
- ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ. ಅವರ ವಾದ ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ.
- ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಮಾರ್ವ ಕವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂಬ ಅಧ್ಯ.
- ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ತಾವು ತಕ್ಷಣದ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ತಯಾರಿರಬೇಕು.
- ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
- ಚರ್ಚೆಯ ನಡೆದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲಾದ ವರದಿಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಮೃಹತ್ತೆವಾಗಿದೆ. ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ನೀವು ಎಲ್ಲ ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.
- ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬೇರೆಯವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರ್ತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿರಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳಿಯ
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ದೃಢ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

